

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Widmung

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

ILLVSTRI PRINCIPI ET DOMINO. D.
IOANNI, DVCI SAXONIE, LANTGRA-
VIODVRINGIAE, ET MARCHIONI
MISNIAE, SVO CLEMENTI, ET
DOMINO, ET PATRONO
DEDITISSI. DOCTOR
MARTINVS LV.
AVGVS.
VVITTENBERGEN. SALVTEM
ET FOELICITATEM.

Illustris Princeps, & Clemens domine, iam pridem non
inuitus GR. T. & obsequia, & officia merce ecclesiastica,
mea humilitate digna probassem, nisi meam inopiam emensus
semper minorem inuenissem, quam vt promittere sibi posset in
ueniuram, quod Illustris gratia tua non indignum esset. Ceterum,
quando Clementis. Princeps & dominus meus, Fridericus, dux
Saxoniae, Sacri Roma. Imp. Archimarscalcus, Elector, & Pro-
rex, Lantgravius Duringae, & Marchio Misniae, Frater Ill. G. tue
germanus, opusculum meum nihili suae Illustrissimae gratiae
nuncupatum dedicatum: non solum non contempsit, verum etiam
clementer excepit, post hac quod non putassem fore, typis
excusum, sumpsit animi ex tam gratioso exemplo, persuadens
mihi, vt sicut principalis sanguis, ita & principalis mens in beneuo-
lencia & mansuetudine clementi & gratiosa consimilis & concors
esset, sperauitque pro gentilitia ista comitate & gratia Ill. Gratiae tuae
meam quantacumque est, paupertatem non futuram contempuit.
Siquidem quicquid hoc est opusculi, fortasse magis necessarium
fuit editu, quam aliquid meorum, vel opusculorum, vel sermo-
num: postquam orta est maxima omnium interrogationum de
bonis operibus. In quibus sicut innumerabiliter plures & doli
mali & fraudes quam in vllis fiunt creaturis, ita imperitus & sim-
plex homo adeo facile decipitur, vt Christus saluator roster nos-
bis preceperit, attendendum esse a falsis prophetis qui ad nos ve-
niunt in vestimentis ouium, intus alentes lupos rapaces. Neque enim
vel argentum, vel aurum, vel gemmae, vel vlla res preciosa tam
multipliciter adulterari possunt, quam bona opera. Vt quae necesse
sit habere vnicam eandemque simplicem honestatem, sine qua ni-
hil nisi meri colores, offuscae, & doli sint. Quamuis autem multos
sciam, & cotidie audiam, qui meam inopiam contemnunt, dicen-
tes, me nihil nisi paruos condere sextationes, & conciones ger-
A ij

*Pesiles doc-
trina operum
sine doctrina
fidei.*

manicas pro vulgo prophano & laicis, nihil tamen id me mo-
uet. Optarim enim me omni meo auro, omnibus meis viribus
vel unico subseruisse laico pro sua salute, eo contentus, deo gra-
tias agerem, tum quod libentissime permittens omnia mea perire o-
puscula. Nam an magnos & multos libros condere arificioſi,
Pernicies rei & reip. Christianæ sit conducibile, aliorum esto iudicium. Ego
Christianus, vero in eo sum, ut si pro arte illorum mihi liberet ingentes ex-
multi com- rare libros, foret deo adiuuante, mihi foelicius id cessurum, quam
mentarij. ipsis meo more vel minutum aliquem sermonem contexere. Si
enim tam facile esset adsequi quod persequi, iam diu Christi denuo
esset coelo eiectus, & sedes dei subuersa. Si non licet omnibus
fingere, licebit saltem omnibus iudicare. Equidem vnicuique ex
animo libenter magnarum rerum gloriam permiserim, nihil mi-
nus quam ut laicis germanice & scribam & concioner erubescens.
Quamquam vel hoc ipsum quoque mediocriter callens, mihi ta-
men persuadeo, si fuisset haec tenus & deinceps esset id genus do-
cendi frequentius, Christianæ fidei multo plus inde fuisset accelsu-
rum incrementi, quam ex sublimibus & magnis codicibus &
questionibus, in scholis a doctis dumtaxat tractatis. Ad hæc ne-
minem vnicuique mortalium vel coegi vel rogavi, ut vel me audiret,
vel sermones meos legeret. Ego libere seruii in publici ex mu-
nere diuinitus accepto. Qui hoc nolet, & legat & audiat alios. Ne-
que multum reuulerit, si me indigere nolint. Mater enim satis, imo
plus quam satis fuerit, nonnullos laicorum, eosque prestantissimos
sepe in demerere ut meas conciones legant. Quod si nulla me alia
causa mouere posset, hæc certe mihi locupletissima fuerit. Illi gra-
tiam tuam humilino di opuscula Germanica placere, eamque cupidissi-
mam esse intelligendi notionem ut bonorum operum, ita fidei.
Cui merito conueniebat suppliciter me subseruire. Quapropter
humiliter obsecro Illu. gratiam tuam, ut hoc quantulumcumque
est opusculi, gratioſo excipiat animo, donec diuino munere, natu-
rum, FIDELI vim luculentius enarrem. In presentiarum enim
hoc vobis docere, quemadmodum fide in omnibus bonis ope-
ribus vobis debemus, eis concedamus ut prestantissimum sit
in vobis operum. Deo igitur largiente alias si dem per se uastas-
bo, demonstraturis quo modo cotidie eam orare sine dicere
nos deceat, Ita Illu. gratia tua me commendo. Datum Vite-
berga, Die 27. March. ANNO M.D. XX.